

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Kollár József, Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedéseiben, Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában, Bács-Almás: Rosenbergs A. cégnél.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.

Tanulóknak, aljegyzőknek, itnokoknak és földműveseknek év 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

A megyei pótdadók kivétele.

(p. 1.) A vármegye alispánja a megyei pótdadóknak 21 év óta — az 1883. XV. t.-ez. életbelépte óta — eszközölt *sommás* községi kivételét és befizetését beszüntette. A törvény 12. szakaszában a törvény 12. szakaszában vonatkozó, 1884. hozott törvényhatósági szabályok alapján azoknak *egyénekenkénti* kivételét rendelte el.

Az alispánt ebben az elhatározásában a törvény világos intézkedéseinek respektálásán kívül nyilván az a szándék vezette, hogy egyes adózó csoportok — miként ez gyakran történt — a kötelező adóztatás alól ki ne bujhassanak. Ezzel az alispán kötségtelenül nagy állami érdekeknek kelt védelmére s így örömmel kellene fogadnunk eme lépését, ha ezzel a községi adminisztráció, amelynek érdekkörébe esik a hivatkozott rendelet, hátrányt nem szenvedne.

A községi jegyzők, akiket e kérdés közelről érint s akik hivatásuknál fogva annak leghivatottabb bírálói, az alispán rendelete ellen a belügyminiszterhez előterjesztéssel éltek. Ebben a nagy, hatalmas érvesoportokat magában foglaló felelősségben

ezeket hozzák föl állásfoglalásuk védelmére:

Az egyénekenkénti kivételben a törvényismerettel kellően nem bíró adózó közönség — mely tekintettel arra, hogy megyei pótdadóját eddig községi pótdadóban fizette, megyei pótdadó létezéséről tudomással sem bírt — újabb adónem behozatalát és újabb megterhelhetést látna s bármely eseményről is szó, azzal szemben elégedetlen volna és lefizetéstől vonakodnék;

mert a közigazgatás egyszerűsítési irányzat elveibe ütközik;

mert a községi elöljárókra, adóhivatalokra, számvéviségekre munkaszaporulatokat ró;

mert a megyei pótdadó az 1883. évi X. t.-ez. 9. §-a értelmében egyénekenkénti kivétel esetében ugyanazon adónemekre volna kivetendő, melyekre *sommás* községi kivétel mellett az 1886. évi XXII. t.-ez. 130-ik §-a értelmében jelenleg kivették és *sommás* kivétellel az adózó közönségen jogszerűen nem is esik, miután az előző pontban jelzett munkálatok teljesítésére szükségessé váló munkaerőnek tényleg a költségvetésbe felveendő s így az adózó közönség által fizetendő díjazása aránytalanul nagyobb

volna, mint *sommás* kivétel esetén a fizetés képtelen pótdadó köteleseknél behajthatanná vált összegből megyei pótdadóra eső rész;

mert a törvényhatóság soha biztos alapon álló költségvetéssel nem bírta. Feltéve, hogy a költségvetés készítése alkalmával behajthatatlanság ezimén 5% tekintetbe, illetve számításba is vétetnék, mi történik akkor, ha nagyobb összegű adók különösen elemi károk alkalmával — melyek megyénkben nagyon gyakoriak — leiratnak. A múlt esztendőben, melyben az egész megyében rozsdá és szárazság folytán sok 100.000-re rugó rengeteg adó leírások voltak; miután egyénekenkénti kivétel esetében ugyanakkor a megyei pótdadók is leírások volnának, a törvényhatóság miből törlesztendi a megyei pótdadóval fedezendő összegeket; mert az államkincstárnak utóbbi esetben a megye háztartásában beálló nagy hiányokat pótolnia kellene.

Mi a közérdeknek veszélyeztetését látjuk abban, hogy az alispáni hivatal ebbeli fölfogása és a jegyzői kar álláspontja közt nincs meg az összhang. Feszült érdeklődéssel várjuk tehát a belügyminiszternek ez ügyben való döntését.

Ugy tudnék örülni.

Ugy tudnék örülni,
Ugy tudnék dalolni,
Kaczagó gerlével
Együtt elkaczagni.

Versenyt ropulnék a
Szállongó lepkevel;
Virághimes mezőn
Csapongnék széjjel.

Csókolkám a virág
Bársonyos, lágy szirmát.
Erdők öreg fűt
Játszva ölelném át.

Figyelném a földnek
Szíve dobbanását:
Levélnék, fűszálnak
Titkos sarjadzását.

Piczi piros pókot
Járatnék kezemre;
S megkérdezném tőle:
Hogy áll a szerencse?

Csak úgy, mint régen te,
Mikor eltáradtan
Égő fejem anyám
Oléba hajtottam.

... Ugy tudnék örülni,

Ugy tudnék dalolni...

S lehajtom a fejem
Keserűn zokogni.

Molnárné Radich Jolán.

A gyöpsoron.

— Eredeti tárca. —

Kiengedett az idő. Be régen is várta már mindenki, de kiváltképen az, akinek a szalmája már fogytán volt.

A fiatalok ilyenkor — szokás szerint — elkezdtek a labdázást meg a cikázást a gyöpon; délutánokon odasereglettek a fiuk meg a lányok, volt köztük öt esztendő is, meg meglelt legény is. Vegyes játszottak a legények a lányokkal s volt aztán nagy sikongás, amikor a lányok közé tévedt a hajított labda, meg ha a cikázásnál a legény már-már elérte a lány szoknyáját.

Az emberek is összejöttek ilyenkor a gyöpsoron s elnézelődtek a fiatalokon meg elbeszélgettek. A Mócsi Pali háza előtt szoktak rendszerint a legtöbben összegyűlni, mivelhogy az sarkon volt és így két irányba is lehetett tekinteni.

Most is láthatunk ott néhányat. Beszélgetnek az élet sorjáról; előhozakodnak a régi időről, megvitatják, hogy husz esztendő előtt később engedett e ki az idő vagy előbb, majd meg a terméssről konferálnak nagy szaktudással. A Mócsi Pali meg a Csömöge Joska pedig abban nem értenek egyet, hogy hát igazat mond-e a kalendárium vagy pedig csak lódit. A bőbeszédű Mócsi zsebregdelt kézzel akarja a komát meggyőzni avval, hogy az a kalendáriumcsináló ma

ga se tudhatja, hogy mi van a jövődöbe írva, a Csömöge koma meg, aki nem ért annyit a szökőpködéshez, mind a két kezével iparkodik megmagyarázni a hitetlen Mócsinak, hogy hát az a kalendáriumcsináló nem olyan pápaszömmel nézi ám a csillagokat, mint az öreg Kató néni, hanem hogy van ám annak annyi őrdögös instrumentuma, hogy azokkal még a csillagok lakóit is möglátja.

Shogyse akarták egymást megérteni, míg végre a Mócsi koma megelégtelven az eredménytelen vitát, csavarintott egyet az új makra pipáján s másfelé terelte a beszéd rudját.

Ekkor a szomszéd háznak a kiskapuja nyitkorgott s azon egy alacsony, öreg emberke lépett ki. Meglátszott már rajta, hogy nem ebben a korban élte le ifju éveit; a feje tetején kopasz volt, csak körös-körül csüngtek alá a ritka, hosszú hajsálak, le egészen a nyakába. Arcán az élet nehéz gondjai mély barázdákat ástak s erőtlen szemében az utolsó reménysugár is kialudt s helyette eseményekben gazdag, de boldogságban szegény, hosszú mult feküdt.

Egy kifordított suba volt a vállaira vetve; ő neki még nem volt elég meleg ez az idő.

Köhécselve topogott ő is a „bandához”.

— Dicsértessék, köszönt s öszzebbfogta melián a bundáját.

— Mindörökkön, volt a válasz s tisztességet tudva, billentették meg a kalapjukat.

— No, mire végzik?
— Ehun-e, beszélgetünk, magyarázza ki Mócsi.
— Üljön kend le a padra öreg — biztatta Csömöge.

— **Magyarellenes állami iskolai gondok.**
A kölpényi járásból kapjuk a következő sorokat: Egy újvidéki tót lapocska külön füzetkében adta ki a kölpényi választás történetét, a melyben a tótok dicsőségét zengi. Ebben a füzetkében olvasható az is, hogy a kölpényi állami iskola gondnoka, *Chejlova*, vagy Hejlova (talán maga sem tudja, melyik a helyes) Vincze nemcsak Hodzsára szavazott, hanem már a választás előtt a nemzetiségi párt ágense volt. Sőt még faluzott is Hodzsával. A miért is neki a füzet nemzetiségi köszönetet szavaz. Hogyan fér össze a nemzetiségi agitáció a gondnoksági tag esküjével, hogy: „a gondozásomra bizott intézet javát teljes erőmből előmozdítani fogom.” Hogyan akarhatja előmozdítani egy magyar iskola javát az, aki ellensége mindennek, ami magyar. Ha ez az ember nem vonja le tetteinek konzekvenciáját, le kell vonatni vele!

Életunt bácskai tiszthelyettes.

Megírták röviden a vasárnap reggeli lapok, hogy a Budapesti Andrassy-ut Szalon kávéházban öngyilkossági szándékkal halántékon lötte magát egy ismeretlen tiszthelyettes. Személyazonosságát azonnal nem lehetett megállapítani s mindössze azt tudták, hogy az életunt kadét a 23-ik gyalogezredhez tartozik. Súlyosan megsebesülten vitték a 16. számú helyőrségi kórházba, itt aztán kiderült, hogy az életunt Prazulics Gábor tiszthelyettes, aki zombori származású.

Az öngyilkos jómodu szülők gyermeke s így nem valószínű, hogy anyagi viszonyai döntötték volna az öngyilkosságba. Könnyelmű, mulatozó életet élt s mikor látta, hogy ez nem lehet életcél s azt gondolta, hogy a züllés démonától nem menekülhet meg; akkor többé nem tudott józan ésszel gondolkodni s egyedüli reményét a halálban látta. Az öngyilkosság gondolatával már hetek óta foglalkozott s többször hangoztatta, hogy gyógyíthatatlan beteg. Ma még nem lehet tudni mit értett ez alatt, lelki vagy tényleg testi szenvedésekről beszélt e.

Mint ismerősei mondják, hetek óta töltött revolver volt nála. Az elmúlt hét kedd éjjelén a Révai-utcában levő Erdélyi borozóban szeszés állapotban elő is rántotta a revolvert és a levegőben kezdett vele hadanázni, azonban elvették tőle a gyilkos fegyvert és távozásra kérték föl, aminek ő eleget is tett.

Szombaton este nyolcz óra körül ment be Prazulics a Szalon kávéházba, ahol előbb soha sem fordult meg. Egy sarokasztalnál foglalt helyet. Teljesen nyugodtnak látszott, a kiszolgáló személyzettel finoman bánt és vacsorát rendelt. Tojást és sonkát evett, utána pedig egy üveg sört fogyasztott. Lassan ivott, közben pedig lapokat olvasott.

Fél tizenegy óra körül kiment a félreeső helyre s már tizenegy óra is elmúlt, mikor a pinczereknek gyanus lett hosszú elmaradása. Utána néztek. A főpinczér ment ki hozzá s megkérdezte, hogy nincs-e valami baja. A kadét azt válaszolta, hogy rögtön bemegy. Ujabb félóra telt el s ekkor már meg a tulajdonos kérdezte, hogy nincs-e szüksége valamire. Megint tagadó

választ kaptak, de Prazulics pár perc múlva be- ment a kávéházba s elfoglalta előbbi helyét.

Feltűnően sápadt és izgatott volt. A fizető-pinczér újból hogyléte felől tudakozódott.

— Semmi köze hozzá! Hagyjon engem békében — felelte a tiszthelyettes idegesen, sértő hangon.

Azután újból a lapokba temetkezett s úgy látszott, hogy mohón olvas. Fél három órakor minden külső behatás nélkül éktelen dühvel ugrott föl és káromkodni kezdett. Közben kirántotta a zsebéből revolverét és azzal hadonázva kiáltozott:

— Ti tettetek tönkre, ti vagytok az okai mindennek . . .

A vendégek és a kiszolgáló személyzet eszeveszett futással menekült az őrjöngő elől, aki egyedül maradt a kávéházban. Egy pinczér, aki már menekülni nem tudott, az ablakmélyedésben huzódott meg s onnan leste a történé- dőket.

A tiszthelyettes, mikor már senkit sem látott maga körül, a tükör felé fordult és halánté- kára helyezte a revolver csövét. A kávéház sze- mélyzete a lövés zajára futott be, de akkor már Prazulics Gábor élettelenül feküdt a padlón. A gyorsan megérkezett mentők a 16 ik számú hely- őrségi kórházba vitték, ahol sikerült életre kelteni.

HIREK.

A képviselőházból.

Csütörtökre várták a politikai szenzációk rakétáinak égnek eresztését. Így tehát a szerdai ülésre kevesen jöttek el. Különösen a szabad- elvűpártiak közül alig volt valaki jelen. A szélső- jobb első szakaszában Podmaniczky báró egyedül ül; kedvelt hívei közül az egyik: *Piukovich* Elemér még mindig beteg, a másik: báró *Voj- nits* István pedig a második szakaszba vonult, Tisza István gróf és Lukács László mögé; Sán- dor János és Hodossy Imre fogták közre s fag- gatták kérdéseikkel.

A baloldal is gyéren volt látogatva. A bács- kiaiak közül *Lázár Pál* és *Lovász Márton* unat- koznak a csucson.

A karzatok is aránylag gyengén látogatót- tak. A közönség is — ugyilátszik — lemondott e napra az izgalmas ülések reményéről. Pedig csalódtak, mert a pirotechnikusok erősen dolgoz- tak. Eötvös Károly rosszalási indítványa indoko- lálásának felolvasásánál paprikás közbeszólásokat eresztettek meg. A kényesebb természetű inyen- czeknek is jutott egy kis parlamenti ambrozia. Ezen az ülésen szólalt föl ugyanis *Gromon* De- zső, aki egy rövid, de ötletes, velős beszédben, lovagias érzületének teljes felháborodásával uta- sította vissza Szatmári Mórnak róla terjesztett ál- lításait. *Gromon* felszólalását még az ellenzék is figyelemmel haligatta s eme pártoknak nem egy korifeusa bölintott a fejével, annak jeléül, hogy teljesen átérzi és méltányolja *Gromon*nak, a lo-

vagias férfiak mintaképének a róla terjesztett ál- lítások erélyes visszautasítását. Szatmári nyom- ban felállt, hogy azt a hatást, melyet *Gromon* felszólalásával elért, lerontsa. Ez a szándéka azon- ban sehogyse sikerült. *Potó* János palánkai já- rásbíró tehát, aki aznap Budapesten volt, nyu- godt lélekkel utazhatott haza, az ő kerületének a képét egy minden tekintetben egész ember viseli.

Oh ne menj!

Oh ne menj, maradj még!

Oly soká valék így

Szomorú szívemmel

Árván, egyedül!

Oh ne menj, maradj még,

Ugy fáj a szívemnek

Mikor a szemembe

Bánat könnye gyűl . . .

Küldtelek a harciba,

Küldtelek a vészbe,

Hoztál sok virágot,

Hoztál sok babért . . .

Mennyi kínos éjtel

Virrasztottam által,

Mennyit imádkoztam

Érted s magamért . . .

Mennyi álmot űztem,

Mikor csendes estén

Virág a virághoz

Epedőn sóhaj . . .

Hányszor megremegtem

Mikor feléd láttam

Gyors szárnyakon szállni

A nehéz vihart . . .

Mikor mellettem vagy,

Mikor ölelhetlek,

Akkor se legyek tán

Boldog igazán?

Mindig azt kell hinnem,

Végtelen szerelmünk

Elszálló fuvallat,

Délibáb csupán?

Oh ne menj, maradj még,

Oly soká valék így

Szomorú szívemmel

Árván, egyedül . . .

Oh ne menj, maradj még,

Ugy fáj a szívemnek

Mikor a szemembe

Bánat könnye gyűl . . .

Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

— Nem méssz! ne nézze meg az ember a kamaszát, még föl se kelne az öregebbje előtt, kiáltja folytatólag egy a padon ülő suhancz gye- rekre s a kalapjával legyintett feléje.

Fiatalt vagy még öcsém, nőnőd köll még, nőnőd — oktatta az öreg s önelégedetten kö- szörülve a torkát, leült.

Egy hórihorgas fiatal ember közelebb ipar- kodott hozzá s hogy annak gyöngye hangja miatt ne kelljen mindig lehajolnia, mellé ült a földre.

— Hát még most sincsenek rőndbe a lá- nyával, Ambrus bácsi? — kérdezte a nagy ember az öregtől.

— Nem, nem is löszünk sohse, nem érdem- li az mög, hogy csak mög is szólítsam, legyin- tett a kezével.

— No majd csak enged kend a negyven- nyolczbul — szólt közbe egy köpczös alak.

— Nem löhet, nem löhet; aki úgy eljät- szotta a becsületét, az nem érdemöl mög sem- mit. Igaz, hogy neköm is nehezemre esik ez az állapot, de nem töhetök róla.

Hosszu szünet következett ezekre a szava- ra, mialatt az öreg Ambrus bácsi is előkerítette a pipáját, amelyik még az öreg apjáról maradt rá, a szájába illesztette a szárát, a dohányzacskót meg a bal markába téve, tömködté bele a „négy- krajczáros”, aztán meg a füle mellől előkerített egy gyufaszálat, amivel tüzet gyújtott s nagyo- kát szippantott, hogy el ne aludják. Azután me- reven bámult maga elé.

— Hát izé, mondok — szakítja meg a csen-

det Mócsi, nem is olyan nagy vétők az, ha a lány nem möhet férjhez, aztán . . .

— Hászén nem is volna az baj, hacsak nem möhetne férjhez, de hát az van benne, hogy *félre mönt*, értik kendtek, hogy *félre mönt*, magyaráza az öreg, miközben még a pipáját is kivette a szájából.

— Félre ment, félre ment, hát hiszen mög- tette azt má' nagyon sok lány, de azért még se kergették el a háztul, — véle Csömöge, fordulva egyet a csizmája sarkán s nagyot köpött utána.

— Hát mások azt töhetik, amit ők akarnak, én mög azt, amit én akarok, aztán mög van, veté oda haragosan az öreg, engöm ne tanitsón senki, mert már volt elég tapasztalni valóm ebbe az életbe.

— Jó van no, nem szóltam semmit, mon- ta ugy félvállról Csömöge s Mócsival kezdte el a beszélgetést.

A többiek is másfelé terelték a beszédet, még a hórihorgas alak is lassacsckán a többiek közé állt.

A cikázók vigan kergetődtek a gyöpön s a levegőben minden irányban repültek a labdák.

A gyöpészelen, egy fához támaszkodva, állt egy öt éves forma kis lány, elmélázva nézte a nagyobbakat, akik öt nem vették be a játékkukba. Egyszer csak feléje röpült egy labda, mely a vállán találta a kis teremtet. A könnyei persze mindjárt megeredtek s hangosan elkezdett sírni. Egy nagyobb lány aztán elcsitította s odább ve- zette, közel az emberek mellé.

ltt aztán odahuzódott a falhoz s mereven

nézte az embereket, akik ő rá nem is hederitet- tek. Amint aztán meglátta az öreget a padon ülni, nagy fekete szeméit tágranyitva nézte egy pillanatig, azután hirtelen eléje szaladt.

— Öregapám! szólította meg s oly ártatlan- nul tekintett rá.

Az öregapja egy pillanatig meglepetten nézett a kicsikére, majd azután félre fordította a fejét s csak úgy néha-néha pislogott az egyik szemével feléje.

— Anya beteg, mondta aztán tovább az apróság.

— Majd möggyógyul, csak mönj haza.

— De jöjjön öregapám is, kérte őt a lányka. De az nem felelt erre, hanem nagyokat szippantva nézett maga elé.

A kis lány nemsokára meguntván a néma- ságot, szólni akart, de egy csengetűhang más- felé terelte valamennyiök figyelmét.

— Utolsóba' van valaki, alighanem a kend lánya — szólt Ambrus bácsihoz Mócsi, ki a keresztutczába meglátta a papot a halotti szent- séggel kezében, amint az említettnek háza felé tartott.

— Hát már ennyire vő'na, csodálkozott Csömöge — s levéve kalapjukat mindnyájan, térdre ereszkedtek s ajtatos fohászokat mondtak el.

Mire felemelkedtek, látták az öreget, kezén fogva kis unokáját ama ház felé tartani, melybe a pap az imént betért.

Bocsári Kálmán.

A fecskék.

A meleg nap ismét felébresztette a nagy természetet hosszú, téli álmából. A fák rügyei fakadni kezdenek, a réteket világos-zöld szőnyeggel vonja be a kibujt fű. A márcziusi ibolya a százsorszép, a tavaszi gólyahír stb. is kinyíltak már, hogy illatossá tegyék a levegőt és tarkábbá, szebbé a komor földet. Életre ébredtek már a rovarok is s egy részük mászkál, futkos a földön, a másik részük meg repdes az élető tavaszi levegőben. Minden elő leny öül, hogy ismét hozzáláthat a folytonos munkálkodáshoz — az élethez, a melytől őszszel elbucszott.

A természet újjászületésének legjobban örül az ember, legalább mi úgy hisszük, mert csak ő tud érzelmeinek kifejezést adni. Csak ő, az ember tudja felfogni és élvezni a természet harmonikus szépségét, ő örül az élető légnak, a kedves tavaszi virágoknak s úgy érzi magát, midőn a természetben sétálhat, mintha hosszantartó fogságból bocsátották volna szabadon. De talán legjobban örül a természet lantosainak, a madaraknak, melyek itt hagynak minket őszszel, elrepülnek messze, melegebb vidékekre, hogy tavasszal, midőn ismét visszaköltöznek, annál kedvesebb legyen a viszontlátás. Nem is vártnak sokáig magukra! Mihelyt melegebb a napsugár, azonnal közelednek mihozzánk kisebb-nagyobb csoportokban, hogy elfoglalják az eresz alatt, a fákban, a bokrokban stb. épült nyaralóikat. Legutoljára jönnek a tavasz hercegnői: a fecskék; ők télen a fagytól a legjobban, azért maradtak a leghátul. Ők a legbizalmasabbak az emberhez, az ő házában építik a lakásaikat, hogy állandóan az ember társaságában lehessenek s csevegésükkel munkára buzdítsák őt. Épen ezért fogadjuk a fecskéket a legszívesebben és a legkedvesebben. Ferfi és gyermek egyaránt örül, ha látja az első fecskét s mondja a másiknak: „Már láttam fecskét, már meleg időket várhatunk!”

Mindegyik pár felkeresi őszszel elhagyott fészket, hogy abba ismét beköltözzék, ha pedig kissé elrongolódott, nem pihen a hosszú ut után, hanem azonnal hozzáfog annak kijavításához. Szüntelenül hordja csőrében a sarat s széles kedvvel, csevegéssel művészkedik a fészken. E nagy munka közben felkeresi őt a veréb, hogy felkösztönte a háziasszonyt, kinek elköltözése után elfoglalta az elhagyott fészket. Elpanaszolja neki télen átszenvedett nyomorúságát és kér tőle felvilágosítást a neki ismeretlen, melegebb hazáról. Lehet, ha ott jobb életet remélhet, elköltözik vele s nem nyomorog többet éven és dideregve, fázza.

A fecske, mely különben sem szereti a verebet tolvaj természeté miatt, így szól hozzá: „Te azt hiszed, hogy nem jár nehézséggel az idegen földre való vándorlás? Rosszul esik nekünk is elhagynunk szülőhelyünket, hogy egy

másik, melegebb földre költözzünk és nagy vesztélyeknek tegyük ki magunkat. Az idegen földön, ahova elköltözzünk, nem olyan jók az emberek, mint itt, hol kedves vendégek vagyunk, hol mindenki szeretettel vár ránk. Ott nagy hálókba fogdosnak minket és a többi, velünk költözők madarokat is, mely hálókba ezer számmra esünk bele. Sokkal jobb nekünk itt, hol békeséges emberek laknak, kik szeretik és védik a madarokat, hol elég táplálékot találhatunk összefogdosva a kerti fákban lévő és a légtérben röpkedő rovarokat. Ezzel háláljuk meg az embereknek irántunk tanúsított jóindulatát. Ezer vesztélyvel szállunk szembe a tenger és a nagy hegyek fölött elrepülve, hogy ismét felkeressük szülőföldünket s ismét el foglalhassuk meleg fészkeinket, mely után az idegenben annyira vágyódtunk. S ha már elérjük céljainkat, ha már itt vagyunk, akkor százsorla jobban érezzük magunkat, bizonyos jó érzés foglal helyet szívünkben, mely azt bizonyítja, hogy mindenütt jó, de mégis legjobban otthon!”

A verébnek elment a kedve a vándorlástól, belátta, hogy neki továbbra is csak otthon kell csiripelnie.

Kontarik.

Személyi hírek. *Latinovits* Pál főispán szerdán fontosabb természetű megyei ügyben Budapestre érkezett.

Jovánovits István udvari tanácsos e hó 11-én Raguzából, ahol hosszabb ideig tartózkodott, Budapestre érkezett.

Piukovich Elemér orsz. képviselő — mint részvétellel értesülünk — még mindig gyengélkedik.

Miniszteri elismerések. A pénzügyminiszter dr. *Marczekovics* Imre ujvidéki vár. adóügyi tanácsnoknak és *Michler* Boldizsár vep-
ródi községi aljegyzőnek; utóbbinak azonfelül 40 kor. jutalmat juttatott, a közadók kezelése és behajtása körül kifejtett sikeres közreműködéséért elismerését nyilvánította.

Telekkönyvvezetői kinevezés. Az igazságügyminiszter *Nowacky* Jenő nagy-zentmiklósi járásbírói irnokot a bácsalmási járásbírói róságához segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

A bajai orvosi kar köréből. A bajai főispán *Tessényi* Dezső és *Nádor* Oszkár szigorló orvosokat a bajai közkórházhoz alorvosokká nevezte ki.

Vermes Bélát, a szabadkai tűzoltóság főparancsnokát az olaszországi tűzoltószövetség tiszteletbeli tagjává választotta meg.

A kir. tanfelügyelőség köréből. A közoktatásügyi miniszter dr. *Dudás* Gyulát kir. s. tanfelügyelőt, lapunk jeles tollu munkatársát Sátoraljaújhelyre helyezte át. Helyét *Kárpáti* Sándor zempléni megyei s. tanfelügyelő foglalja el.

Az ópalánkal aljegyző kltüntetése. A pénzügyminiszterium f. évi márczius 29-én kelt rendeletével a közadók kezelése körül tanúsított sikeres működéséért 40 korona pénzbeli jutalomban részesítette *Kuszli* Gyula ópalánkai községi aljegyzőt, aki évek hosszú során át tanúsított szorgalmas és ügybuzgó hivatalnoki működésével a jutalmat méltán megérdemelte és fáradhatatlan adóügyi és közigazgatási tevékenységével mindenkor követendő példát mutatott.

Uj ügyvéd. Dr. *Paukovich* Ernő, dr. *Paukovich* Ottó ny. táblabíró, óbecsei nagybirtokos fia a napokban kitünő sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

Az óbecsei róm. kath. iskolákat vizsgálta meg a napokban *Márton* Mátyás magyarkanizsai prépost, érseki iskolalátogató.

Névváltoztatás. Dr. *Donneberg* Kálmán bajai orvos a saját és gyermekei nevét *Dömötör* re változtatta.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Götthe* Frigyes ügyvédet *Cservenka* és dr. *Veréb* Gyula ügyvédet Szabadka székhelyvel az ügyvédek-ről vezetett lajstromba iktatta.

Az ujvidéki főispán kinevezése. *Véber* Pál ujvidéki főispán ifj. *Zaubauer* Agoston rendőrfőalgalmazót alkapitányává, *Wachtl* János joghallgatót pedig tb. rendőri irnokká nevezte ki.

Miniszteri elismerés egy jegyzőnek. *Városi* Mihály Tiszakálmánfalva jegyzőjét a pénzügyminiszter a közadók és egyéb kincstári követelések behajtása körül tanúsított szorgalmáért 100 korona jutalomban részesítette.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszter a dunacsébi anyakönyvi kerületbe *Szalay* Dezső jegyzőt, a tündéresibe pedig *Bulya* Györgyöt anyakönyvvezetőkké nevezte ki.

Miniszteri elismerés bácsmegyei tanítóknak. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szász* György sajkásgyörgyei állami- és *Gubitz* Kálmán monostorszegi községi isk. igazgató-tanító, lapunk kitünő tollu munkatársát, a magyar nyelv sikeres oktatásában tanúsított kitünő buzgalomuk elismerésül egyenkint 100 korona jutalomdíjban részesítette.

Az ujvidéki „Egyetértés” egylet alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

A Zombori Kereskedők Testülete e hó 16-án tartja dr. *Falcione* Nándor elnöklésével rendes közgyűlést.

„Titel és Vidéke” ezimen f. hó 8-án jelent meg a Dmke titeli fiókegyletének lapja. Az első szám gondos szerkesztésre vall.

Uj nyomda Zomborban. *Kollár* József zombori jónévű papirkereskedő új, modern nyomdával bővítette ki üzletét. Az „*Uj Bácska*” című lap ezentul ebből a nyomdából kerül ki.

Erény!

— Eredeti tárca. —

Németből fordítva.

A részvénytársaság „zajtalan” vasredőnyei menyőrgésszerű robajjal hulltak le, mintha zugolódának az oly késői záróra miatt. Oszlopokban hagyta el a személyzet a főnököt, ki az üzlethelyiség bezárására felügyelt és az utcasarkon hideg köszöntéssel távoztak. A legutolsó *Kenderessy* Jenő volt, egyedül jött ki a helyiségből. Setét arcvonásai mutatták, hogy valami nyomasztólag hat kedélyére. Lassan, kis léptekkel ment végig az utcán.

Most egy pillanatra állva maradt, gondolkodott, majd hirtelen elhatározta magát, úgy látszik sok küzdelmébe került neki ez; ekkor, mint ahogy három év óta tette esténként, egy szűk utcába fordult s az egyik négyemeletes bérapala felé irányította lépteit. Lassan, ingadozva haladt fel a meredek lépcsőkön s nemsokára az oly jól ismert szobácskában volt, a negyedik emeleten, ott, hol oly sok boldog órát töltött el. Ujra hallotta Erzsi édes hangját, látta szép, hűséges szeméit. Odaült az asztal mellé és könyökre hajtva fejét maga elé bámult.

A mint a lány anyja a szobát elhagyta és Jenő még mindig halgatagon maga elé bámult, Erzsi megtörte a csendet:

„Későbbben jöttél, mint rendesen,” mondta, „oly hallgatag vagy az utóbbi időben. Mi bajod van?”

„Tudod, Erzsi, válaszolta Jenő, hogy soh'sem beszéltem sokat, hogy más vagyok, mint a többiek. Az élet komolylyá tett és nem mutathatok vidám arcot, ha belsőmben oly nagyon dül valami. Elnézőnek kellene lenned velem szemben.”

„Örülök” vágott közbe Erzsi, miközben az ifjut megfigyelte, hogy nem akarsz ámitani a többi fiatalember módjára, hogy úgy beszélj, amint értesz. De az nem tetszik nekem, hogy elakarod titkolni, mi bánt! Hizelegve tette Jenő

vállára kezét a lány s mélyen szemébe nézett, midőn Jenő így felelt:

„Nem vagyok állásommal megelégedve; nagyon szeretném, ha nővéreimről gondoskodhatnék, akkor minden jól volna, eljegyezhetnék drágám a világ előtt. De így, nem tudom mi lesz barátságunk vége.”

„Én meg vagyok sorsommal elégedve, kiállt fel Erzsi határozottan, hiszen mi várhatunk. Én husz éves multam, te huszonnyolcz leszel, mi semmit sem késünk el. Jobb, jövedelmezőbb foglalkozást fogsz találni, később önállósíto magadat, üzletet nyitsz.”

„Igen — talán, hangzott az ifju ajkairól. Erzsi! Azon elhatározással jöttem ide, hogy sokat fogok elmondani. De nem tudok semmit sem szólni.”

„Beszélj el szived bánatát, nyugodtabb leszel,” könyörgött a lány.

„Oly szerencsétlennek érzem magamat ma! Talán már holnap reggel mindent fogsz tudni! Ma csak azt vallom be, hogy kimondhatatlanul szeretlek és örökké foglak szeretni.” Megsókolta a leány kezét s távozott.

Mialatt Erzsi a következő reggel a kis szobát takarította, gondolatai szerelmesét keresték fel. Ujra meg ujra hallotta bucsuszavait: „Gazdag vagy, mert vannak erényeid, kell hogy boldog légy!”

„Porzolt Erzsike kisasszony!” kiállt be a nyitott ajtón a levélhordó, miközben az asztalra egy levelet tett le. Erzsi átvette a levelet és amint az ő irását megismerte, hideg borzongás járta át: „Mit jelentsen ez?” kérdezte önmagától. Lázás sietséggel bontja fel a levelet és olvassa:

Szeretett Erzsikém!
Most tudd meg azt, a mit tegnap nem mertem számon kibocsájtani. Százsor is megfontoltam, hogy mit mondjak neked és midőn meg-

érkezett a pillanat, melyben szólni kellett volna, néma voltam, nem tudtam szóhoz jutni.

Tudod, hogyan szeretlek és azt is tudod, hogy leghőbb vágyam, hogy téged feleségül vegyelek. De a sors sajnos másképp döntött. Midőn három év előtt megismerkedtünk, nem is gondoltam arra, hogy atyám követelni fogja, hogy szerencsém, szívbeli boldogságomat, szerelmemet nővéreimnek áldozzam fel. Gazdag leányt kell nőül vennem, hogy abba a helyzetbe jussak, hogy nővéreimnek hozományt adhassak. Ezt mondja anyám. Képzelheted, hogy e miatt sokszor összeveszttem velük. Nem akartalak téged elveszteni. De úgy látszik, mintha minden összeküzdött volna ellenünk.

Mindenünnen reám támadnak és azt beszél-
lik, hogy széles körökben egy fiatal hölgygyel együtt emlegetnek; minden vonakodásom dacára, megnyilvánult előttem, hogy én, mint „tisztességes ember” vissza nem léphetek és eljegyzésünket nyilvánosan meg kell tartanunk. Másképp vesztélyeztetve volna a fiatal hölgy hire, kit gyakran láttak velem és nálunk. A hozomány egy része mindkét nővéremnek elég lenne. — Hosszu lelki küzdelem után a leány vőlegénye vagyok. Nem szabad ezért még jellemellenek tartanod, hisz testvéri kötelességem parancsolja, hogy így cselekedjem. Te pedig drágám! szerelmeddel, jószággoddal, hűségeddel és erényes voltoddal örökké emlékezetemben maradsz! Háladatossan fogok rád gondolni egész életemen keresztül. Bocsáss meg! Élj boldogul! Szívélyesen üdvözöl sirig szerető

Kenderessy Jenő.

Jenő fiatal nejevel visszatért a nászutól. Mindazok, kik az ifju párt ismerték, egymás közt sugdosták, hogy a fiatal asszony lánykorában ballépést követett el s atyja pénzzel akarta megvásárolni tisztességét.

Szegény erény!

Trostler Marcell.

Házasságok. Lederer Antal Topolyáról eljegyezte Kerpel Rózi kisasszonyt Sopronból.

Fischer Aladár szegedi kereskedő eljegyezte Deutsch Erzsike kisasszonyt Bajoról.

Deutsch Vilmos zentai földbirtokos eljegyezte Singer Silvia kisasszonyt.

Szabados Henrik eljegyezte Fränkel Erzsike kisasszonyt Szabadkáról.

A bácsmegyei vasúti állomások nevel, jöllehet a belügyminiszter a közszénevek magyarosítását már 1 év előtt rendelte el, a régi-ek maradtak. A kereskedelmi miniszter a napokban intézkedett, hogy a vasúti állomások is vegyék föl az új, magyar neveket. Ez május elején történik meg.

Szabdlábra helyezett mérnök. Títeli tudósítás nyomán megirtuk, hogy Popov Péter mérnököt hitvesgyilkosság gyanúja miatt letartóztatták. A mérnököt a napokban szabadlábra helyezték.

Csöd Ujvidéken. Koszl József ujvidéki kereskedő ellen elrendelték a csődöt. Tömeggondnok: dr. Schlezák János ujvidéki ügyvéd.

„Palánka” cím alatt f. é. május hó 1-től új lap jelenik meg Palánkán dr. Vermes Jenő ügyvéd szerkesztésében. Főmunkatársak dr. Uj Ede orvos és Kardos Ignác polg. iskolai igazgató lesznek. Kivülök még 12 munkatárs, Palánka társadalmának legagilisabb tagjai fog-
nak a lapba írni, úgy hogy a palánkai járásnak ezen közlönye a vidék legjobb lapjai közé fog tartozni.

A topolyai önk. tűzoltóegylet f. hó 9 én tartotta rendes évi közgyűlését. A tagok nagy számban voltak jelen.

A Zentai Dal- és Zeneegylet június hónapban nagyszabású estélyt rendez.

Sztrájk Zentán. A zentai építőmunkások a csekély fizetés miatt sztrájkolnak.

Perczel- és Damjanich szobor. Fánecy Antal szenttamási és Kovács Ferencz óbecsei plébános mozgalmat indítottak Perczel Mórnak Szenttamáson és Damjanichnak Óbecsén felállítandó szobor ügyében.

Az Omke lapja. Az Omke létesítése körül a sajtóban a legnagyobb buzgalmat a „Magyar Kereskedők Lapja”, a magyar szaksajtó eme magas zsurnálisztikai színvonalon álló, páratlan szakavatottsággal szerkesztett orgánuma fejtette ki. Az Omke a nevezett lapnak ezt az önzetlen buzgalmat azzal honorálta, hogy egy más hetilapot jelentett ki hivatalos organumává. Ez méltán kelt visszatetszést a kereskedők közt, a kiknek tekintélyes része elhatározta, hogy a Magyar Kereskedők Lapjának hivatalos organumává tétele érdekében mozgalmat indít. Ez nagyon helyes, üdvös dolog, mert egy tekintélyes, elterjedt lap többet használhat az ügynek.

Halálozások. Gombos Béla volt orsz. képviselő a megyei közélet egyik kiváló, közkedvelt tagja e hó 6-án Óbecsén meghalt. — Harmadnap temették el a lakosság nagy részvétele mellett. A család ezt a gyászjelentést adta ki: özv. kislalusi és gombosfalvi Gombos Béláné mélyen szomorodott szívvvel tudatja úgy a maga, mint gyermekei: Dezső, Adrienne férj. dr. Fölser Istvánné és Irén; fivére: kislalusi és gombosfalvi Gombos Zsigmond; nővere: bajsai Vojnits Simonné szül. kislalusi és gombosfalvi Gombos Ilona; sógora: bajsai Vojnits Simon; veje: dr. Fölser István; unokahuga: almási Antunovits Józsefné szül. bajsai Vojnits Ilona; unokaöccsei: bajsai Vojnits Béla, Szabó Zoltán és az összes rokonság nevében, hogy a legszeretőbb férj, legjobb apa és rokonnak kislalusi és gombosfalvi Gombos Béla földbirtokos, nyug. főszoigabiró és volt országgyűlési képviselő élete 64-ik évében, hosszu szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után 1905. év április hó 6-án d. u. 3 órakor történt gyászos elhunytát. A drága elhunytak hült teteme szombaton, április hó 8-án délelőtt 10 órakor fog a rom. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatandó engesztelő szent mise áldozat után a családi sirboltban örök nyugalomra tételni. Aldás és béke drága porai felett!

Dr. Milassin Miklós szabadkai ügyvéd 49 éves korában meghalt.

Antunovits Lajos szabadkai földbirtokos e hó 4-én 75 éves korában elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja.

Simonyi Béla nemesmiliticsi kántor a napokban Zomborban meghalt. Nemesmiliticsen temették el, nagy részvét mellett.

Fung Frigyes óbecsei iparos a napokban 75 éves korában elhunyt.

Soós Lajos ujvidéki törvényszéki jegyző Kecskeméten elhunyt. Ott temették el.

Koch József kiskéri ág. hitv. ev. lelkész e hó 6-án elhunyt. Az egyháznak odaadó lelki pásztora, községenek pedig önzetlen, buzgó harczosa volt s így elhunytá méltán kelt közrészvétet.

Az ujvidéki uj plébános, dr. Ámov tiszteletére a kalocsai kath. legényegylet a napokban bucsubankettet rendezett, melyen zajos óvációban részesítették az ünnepeket.

Lelkiyakorlatok Bácsón. Bácsón, Evetovits János plébános közbenjárására Pedragovits József, Paucsits Péter és Erdőssy Gyula Jézus-társasági atyák egy nyolczad folyamán a zsufolátság megtelt templomban lelkiyakorlatokat tartottak s 2300 nál több hívőt részesítettek a bűnbánat szentségében.

A bajai, almási és topolyai kir. járásbírósi hivatal ügykezelését vizsgálta meg a napokban Tolgár József törvényszéki elnök, a ki ezt a feladatot évről-évre a legnagyobb alapos-sággal végzi.

Katonai szemle Zomborban Csalyán Géza vezérőrnagy a napokban szemlét tartott a zombori honvédszázalaj fölött. Mindent példás rendben talált.

Az ujvidéki polgármester nyugdíj ügye. Szalay Lajos ujvidéki polgármester, midőn képviselővé választották meg, nyugdíjazását kérte. Popovits Bozsidar városi bizottsági tag ez ellen különvéleményt jelentett be. A városi közgyűlés ennek alapján Szalayt kérelmével elutasította.

A vallásrajongás áldozata. Kikity József szabadkai süteménykihordónak az volt a vágya, hogy még életében szenvedhesse át a pokol kínjait. Evégből leöntötte a ruháját petróleummal s aztán meggyújtotta. Jajveszékeltésre elősiettek a házbeliék s vastag ruhadarabokkal nyomták el a lángokat. A szerencsétlen embert súlyos állapotban vitték a kórházba.

Tűz Herczegszántón. A napokban Herczegszántón tűz támadt. Két ház égett le.

Egy lány öngyilkossága. Vörös Margit, bajai fiatal varrőleány hetekkel ezelőtt azzal távozott el hazulról hogy vendéglátóba megy Hajóson lakó nővéréhez, és azóta nyoma veszett. A napokban azután, a Deák Ferencz-szilip közelében dolgozó munkások reáakadtak a szerencsétlen teremtés holttestére. A személyazonosság megállapítván, Vörös Margitot Báthmonostoron eltemették. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Rablótámadás egy utazó ellen. A rabló czigányok veszedelmes garázdálkodásáról érkezett újabb hír a szabadkai rendőrséghez. Schöber József bécsi utazót megrendeléseket gyűjtő kör-utjában a Bajsáról Illasra vezető országuton kocsiján megtámadták és 7-800 korona értékű mintagyűjteményt tartalmazó uti bőröndjét erőszakkal elvették tőle. A rendőrség a rablótámadással tetteseit Sárközi József, András és Róza ismert czigány utonállóknak gyanítja.

Elfogott zsebtolvajné. Szablay levelezőnk írja: Ámbár a múlt heti eszések miatt a f. hó 9-én megtartott szablayi orsz. vásár nem volt annyira élénk, mint szokott lenni, mégis az utazó zsebtolvajok egy része gyülekezett az említett alkalommal. Egy hírneveset sikerült is az éber rendőrségnek kézrekeríteni Kovács Katalin 45 éves szabadkai lakosnő személyében. Ép Kerégyártó Jankó, sajkásgyörgyei földmives zsebében kotorászott, mikor a rendőrség — a mely a gyanus nőt állandóan figyelemmel kísérte — tetten érte és letartóztatta. Kovács Katalin megvallotta tettét, sőt azt is, hogy ezen mesterségét állandóan üzi és ezért már többször meg volt büntetve.

Felfordult csolnak. Will Antal apatini dunai molnár a napokban 49 zsák buzával megterhelt csolnakon a malma felé tartott. A szél okozta hullámok átsaptak a járműbe, melynek folytán elmerült. Will megmenekült, a buza azonban a Duna martaléka lett.

Betörés Topolyán. Topolyán e hó 8-án éjjel betörték özv. Wittenberg Mórné üzletébe. Pénzt, szivart és fűszerárakat vittek el. A kár összege néhány száz korona. A nyomozás eddig eredménytelen.

Bácskai karczos.

Az ujvidéki polgármester nyugdíjkérelmét elutasították.

Midőn az egyik bizottsági tag, ki a doktori titulust viseli, a kérelem ellen felszólalt, a polgármester hívei így kiáltottak föl:

— Machen Sie ka so witz.

Sztrájk Zentán. A zentai építőmunkások sztrájkolnak. Kevés a fizetésök. A munkaadók nem fizetnek többet, mert nincs jövedelmező munka.

Pedig milyen bő jövedelemre tehetnének

szert, ha mindazt felépíthetnék, amit egyes zentai csoportok évek hosszu során át leromboltak.

Egy rendőrzvezető kiltüntetése. A magyar-kanizsaiak rendőrzvezetőjét a király az ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

Ideje már, hogy a derék rendőröknek a mellét diszítse a kereszt. A hátukon eleget hordták már.

A modern városépítési feladatokról tartott előadást Váli szabadkai városi mérnök.

Hogy az előadásnak Szabadkán lesz-e hatása, majd elvállik.

Budli bicska-egylet alakult a napokban Óbecsén.

Minek az? A Bácskában egylet nélkül is nagy szerepe van a bicskának.

Közgazdaság.

A hussertésekről.

(Különös figyelmébe azoknak, akik a mozgalomban részt óhajtanak venni.)

Irta: Galambos Sándor,

a Bácsmegeyi Gazdaszövetség igazgatója.

Minden oldalról kapok különböző kérdéseket a hussertéstenyésztés és azok takarmányozása iránt; ezen kívül felvilágosításokat kérnek az iránt is, hogy a már jegyzett és megjegyzendő hussertések hamar lesznek importálva, milyen idők, rendszeren érkeznek-e meg, mi lesz az árak stb. stb. . . .

Lehetetlenség mindenkinek külön-külön és behatóan tárgyalva az ügyet, válaszolnom; ezért szives elnevezést kérek, hogy magánlevelezés helyett, a „Bácsmegeye” hasábjain foglalkozom a hozzám intézett kérdésekkel.

A mi a hussertések tenyésztését és takarmányozását illeti, erre vonatkozólag mihegy az első behozatal megtörténik, bővebben visszatérek, egyelőre csak annyit jegyzek meg, hogy e fajsertés nagyon szapora, gyorsan fejlődő és az elválasztás után azonnal tovább etetendő, úgy, hogy 8 hónapos korában kész piaczi árú képez s minthogy az értékesítéséről egy kiviteli hussvágó gyár alapításáról gondoskodnak, feladatunk egyedül a termelés lesz, mert az értékesítés, jobban mondván az eladási gondot a gyár vállalja magára; ami úgy hiszem hogy egymagában véve is óriási előny lesz.

A sertéseket Németországból, Dániából és Angliából importálják. Hogy mi lesz az árak, azt én nem tudom, de a földm. minisztérium se tudhatja, mert ha bárki közülünk vásárra megy, nem tudja, hogy milyen árba fog vásárolni. Lehet az a jószág az egyik vásáron olcsóbb, lehet drágább; tehát biztos árakat előre jelezni lehetetlenség; már azért is lehetetlenség, mert hiszen nem egy helyen lesznek összevásárolva és pedig azért nem, mert akkor azon a helyen az árakat mesterségesen felhajtánák. És a jószág se egyforma; egyik nehezebb, másik könnyebb; egyik öregebb, a másik fiatalabb stb. . . .

Azonban kizárólag csak vemhesek lesznek véve és pedig azért, hogy a 4000 darab importtal egyszerre 40,000 malacz is jöjjön be, mert e faj által 10 db. malacot vet. — A vételt a földm. miniszter által kiküldendő bizottság fogja végezni és meglehet, hogy szövetségünk is képviselve lesz, tehát nem egy emberre, hanem egy minden tekintetben megbízható bizottságra bizzák a vételeket, úgy hogy e tekintetben nyugodtak lehetünk.

„Hogy tudják meg azt, hogy kinek melyik sertést vették meg és hogy annak mi lesz az ára?”

„Meglesznek-e számozva? Sorshuzás utján lesznek-e szétosztva?”

Ezen kérdésekre én most még nem felelhetek, mert mindaddig ezen kérdések elintézését nem nyernek, míg elegendő számu előjegyzések nem lesznek.

Az előjegyzések 5 vármegyében vannak folyamatban. En nem tudom, hogy milyen mennyiségben történtek előjegyzések mind az 5 vármegyében, azonban Bácskában eddigelé már 500 darabnál több előjegyzés történt és reményem, hogy április 20-dikáig, mert a terminust meghosszabbították, elérjük a 800 vagy 1000 darabot.

Utánjegyzéseket április 20-dikáig el lehet fogadni.

A kiosztás igazságos kulcsát meg fogjuk találni ép úgy, mint a hogy azt megtalálták a tavaly importált kétezer néhány száz darab piros tarka tehének behozatalánál.

Igaz, hogy a teheneknél a jegyzés, felismerés stb. könnyebb dolog, azonban a sertéseknél a jegyzéseket az illető községbe való megérkezésekor is meglehet tenni és ez esetben az összes árt a kihuzott sorsszámok szerint huskilogram szerint is meglehet majd állapítani. Minél súlyosabb jószágot kap valaki a sorshuzásnál, annál drágábban fogja fizetni és megfordítva. Ez csak egy kiviteli módozata az igazságos szétosztásnak, melyet én ajánlok; meglehet, hogy ennél okosabb szétosztási módozatot fog-nak találni.

"Hogy szabad lesz-e a szaporulatból a kiviteli husvágó gyáron kívül tenyésztési célokra is eladni?" — Hogyne szabadna! Mindenki korlátlan tulajdonosa lesz a jószágának, csakhogy a szaporulatot a husvágó gyár — a mint értesültem — csak a szövetségnek utján fogja beváltani.

Hogy a központi vágógyár milyen árban fogja átvenni az elkészített sertéseket, ezt előre meghatározni lehetetlenség, mert a hus ára hullámzik; hol magasabb, hol alacsonyabb, azonban a kiviteli husvágó gyár óriási nagy érdeke az, hogy olyan árakat fizessen, melyekkel a tenyésztő ne csak számítását találhassa meg, hanem rendes polgári hasznát is, mert ha ezt meg nem találja, mi sem természetesebb mint az, hogy abban hagyja a tenyésztést, mely esetben a tenyésztő sokat nem veszthet, azonban a gyáros egész befektetett tőkét vesztené el, a mi reá nézve százezreket jelent; tehát addig, míg a tenyésztők ezen nagyfontosságú ügynél egyenként nagyon kis veszteséget szenvedhetnek, a gyáros egymaga nagyon sokat, mindent elveszthet és így ő neki áll első sorban érdekében a husárakat a világ piaci árakhoz arányosítva, úgy fizetni, hogy azzal a tenyésztő meg legyen elégedve.

A sertések élve lesznek átvéve. Hogy mennyibe kerül a szállítás és hogy a szállítást ki fizeti, ez mellékes kérdés, mellékes azért, mert a gyáros a hus árának fizetésénél kell, hogy számításba vegye a szállítási kiadásokat, akár ő fizeti, akár a tenyésztő.

"Hogy miért indított meg ezen mozgalom, mi a célja? Különösen akkor, midőn a mi mongolicza sertéseink a világ legjobb faj disznai közé tartoznak?" Erre feleletem a következő.

Országos közgazdasági érdekből kell áttérnünk, ha nem is az egész országban, de legalább számos vármegyében s különösen ott, a hol nincsenek legelők, a nemesebb faj hussertés tenyésztésre éppen úgy, mint a piros-tarka nyugoti faj marhára és pedig különböző okokból.

A felsorolandó okok legfontosabbika az, hogy Németországból, a hová erős kivitelünk volt, zsirsertéseinkkel fájdalom kiszorultunk és pedig azért, mert Németország sertésenyésztése óriási fellendülésnek indult. Hogy számadatokkal éljek, Németország sertésállománya 1873-ban 7 millió 124,088 darab volt.

1900-ban 16 millió 807,014 darab lett már összeírva és ennek a rendkívüli nagy fellendülésnek következtében a mi zsirsertéseink kiviteli értéke ijeszto mérvben csökkent, úgy annyira, hogy 1894-ben kiviteli többletünk 152 millió 398,248 koronát tett ki, és 1903-ban már kiviteli többletünk csak 62 millió 037,981 korona volt. Tehát rövid 9 év alatt 90 millió 350,247 koronával csökkent a kivitelünk, vagy hogy ma már egyedüli kiviteli fogyasztópiacunk a zsirsertéseink részére csak Ausztria.

A kivitel csökkenésével csökkent a zsirsertések tenyésztése, a hizlalás és ha még Ausztriát mint egyedüli kiviteli fogyasztópiacunkat is elvesztenénk, akkor állattenyésztésünknek és mezőgazdasági jólétünknek meghuzták a halál harangot.

De ha megtarthatnánk is Ausztriának fogyasztópiacait, szent kötelességünk, ha igazán melegen érzünk hazánk érdekei és népünk anyagi jólétéért és nemcsak üres jelszavak után indulunk arra törekedni, hogy azt a nagy kiviteli csökkentését bevételeinknek, melyet fentemlítettünk, akkor állattenyésztésünknek és mezőgazdasági jólétünknek meghuzták a halál harangot.

Ilyen nagy és újabb fogyasztópiacokat azonban zsirsertéseink részére nem találunk, azonban hussertésekre kínálkozik nagy és biztos fogyasztópiac a tengerentúli államoknál, ha oda nagy mennyiségben és fagyasztott állapotban képesek lennénk hussertéseket kivinni, s miután van vállalkozó, a ki egy ilyen nagyobb szabású huskiviteli vágóhidat felállítani kész, ha mi őt nyers anyaggal ellátni hajlandók vagyunk, ez okból indult meg a hussertésenyésztés iránti mozgalom.

Ezen egymagában véve nagyfontosságú okon kívül kell, hogy hussertéseket is tenyészszünk, mert az ilyen áruk hiánya folytán ma már évente 4 millió korona értékű hentes áru behozatalával kell számolnunk, a mi reánk nézve nem valami

hizelgő tény, mert mi magunk is előállíthatjuk ugyanazt az árut és e czímen nem kell évente adoznunk külföldi hussertés tenyésztőknek, de kell hogy átmenjünk a hussertés tenyésztésére már azért is, mert látjuk, hogy példának okáért a kis Dánia 100 és 100 milliókra menő hussertés árut szállít csupán Angliába, kiviteli husvágó gyáranak segélyével, fagyasztott állapotban.

A hussertések értékesítésénél nagy előnye a tenyésztőnek az is, hogy azok 8 hónapos korukban eladásra készen állanak, holott a mongolicza körülbelül 2 éves korában válik piaczképessé, mert nem olyan gyorsan fejlődő állat. A mongolicza évi szaporulata 4-6 darab, — a nemes hussertésé 10-12 darab.

A mongolicza piaczképes korában darabonként 150-180 koronát képvisel 2½ éves korában, a hussertés darabja 8 hónapos korában 60-80 korona értéket képvisel, az 4-6 darabot szaporít, tehát évente 8-12 darabot, ez 10-12 darabot, tehát évente 20-24 darabot. A mongoliczával 2½ évig vagyunk kitéve minden néven nevezendő vésznek, míg azt piacra hozhatjuk, a hussertésnél csak 8 hónapig, a mongoliczával 2½ évig tart, míg pénzünket megforgaljuk, a hussertésnél csak 8 hónapig.

Egyelőre elegendőnek tartottam ezen előadásom alapján mindazokat, a kik ezen mozgalomban részt vesznek, valamint azokat, a kik még részt venni óhajtanak, nemkülönben azokat, a kik csak érdeklődnek, tájékoztatni, lesz alkalmam még úgy írásban, mint élő szóval ezen nagy fontosságú ügyre többször visszatérnem.

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710,811,866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134,119 korona és 97 fillérre rugtak. Az életbiztosítás osztály díjtartaléka 16.145,171 korona 85 fillérel 190.337,407 korona 01 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási árba, beleértve a betöréslopás elleni és tükörüvegbiztosítást a díj bevétel 13,630,502,710 korona biztosítási összeg után 22.391,739 korona 95 fillér volt, miből 8.722,170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13,669,569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9.447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden teheröl menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 90.301,649 korona 69 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.646,057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547,460 korona 56 fillérre rugott.

Károkkert a társaság 1904-ben 29.008,350 korona 42 fillért folyosított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690,516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851,084 korona 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség tartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki; az értékpapírok árfolyamindozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18.699,889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az 590,587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezeket kivül fennáll még egy 1.150,587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 227.329,923 korona 25 fillérről 247.497,914 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 38.468,591 korona 65 fillér.

2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 20.002,699 korona 07 fillér.

3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750,570 korona 92 fillér.

4. Értékpapírok 172.857,054 korona 11 fillér.

5. Tárca váltók 947.236 korona 23 fillér.

6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7.350,000 korona.

7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.1-2,762 korona 44 fillér, összesen 247.497,914 korona 42 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

F. Dr., B., Temerin. Önnek teljesen igaza van. A tévedés — amint most kiderítettük — úgy történt, hogy az utalvány szelvényén egy tréfás közlemény volt. E miatt a szelvényt kézirat gyanánt kezeltük s így az összeg bejegyzése elmaradt. Szives elnézését kérjük.

Kg. A bácskai karcos ama részét rosszul szedték. Így olvasandó: eleget el witt man. Az elnököt ugyanis Wittmannak hívják.

K-k, Kölpény. Irodalmi munkásságát mindenkor szívesen vesszük, mert látjuk, hogy ért a tollforgatáshoz.

D. B., Zenta. Nincs tudomásunk róla.

Ands. A jövőben már november elején kell intézkednie

B. K., Oker. Mindkettő sorra kerül.

S. T., Szabadka. Falussy Istvánnál Bagó szerepét szebben, jobban, tökéletesebben senki se játszhatja.

gr. Zombor. T. Z. hollétéről nincs tudomásunk. A dolog bennünket nem érdek.

Klm., Almás. Lehetetlen; mert Almás-Szabadka 26 1/2 kilométer.

T. K—a Ha 13 éves, akkor szabad. De azt hisszük nem csalódunk, midőn ama feltevésünknek adunk kifejezést hogy Ön már a 18-on is túl van. Levelének a tartalma leg-
alább erre enged következtetni.

N. G—ta. Hja, kérem, most már késő. Annak idején tetszett volna a kedves mama tanácsát kikérni. A szerelmi árral nehéz megküzdeni. Ilyen ügyben nem adunk tanácsot, mert — úgy sem követné.

"Meleg van." Költeményének elolvasása után bizony nekünk is melegünk lett.

W. K., Újvidék. Még nem bevégzett dolog, tehát korai volna róla írni. Májusban rendkívüli megyei közgyűlés lesz, akkor szóvá lehet tenni.

Legujabb.

Zsivaj a képviselőházban.

A képviselőház mai, csütörtöki ülésén Eötvös Károly megtörő indítványának megokolása közben azt kérdezte Tisza miniszterelnöktől, igaz-e az, hogy Perczel Dezső belügyminiszeri nyugdíját a közelmúltban 4000 koronával fel-emelték. Tisza gróf válaszában kijelentette, hogy ez igaz, de erre a nyugdíjemelésre Perczel Dezső igényt tarthatott, ezt tőle megvonni nem lett volna méltányos.

Erre a kijelentésre óriási zaj támadt. A képviselők felugráltak helyeikről s verték a padokat.

Rakovszky István, aki ma elnökölt először, kénytelen volt az ülést felüggeszteni. Az újból megnyílt ülésen Tisza nem fejezte be beszédét, hanem előbbi kijelentését megismételve, leült. Holnap, pénteken kezdik tárgyalni Eötvös indítványát.

A bácskai képviselők közül jelen voltak: Báró Vojnits István, Piukovich Elemér, akit felépülése alkalmából sokan üdvözöltek, Fernbach Károly, Mihálovits Endre, Drakulics Pál, Lázár Pál, Lovászy Márton.

A szegedi választás.

Ma folyt le Szeged város I. kerületében a képviselőválasztás. Négy jelölt volt, de miután dr. Balassa Armin újpárti és Maróczy Géza dfszidenspárti visszaléptek, csak két jelölt: Báró Bánffy Dezső újpárti és Herczegh Mihály függetlenségi párti között folyt a küzdelem. A választás lapunk zártakor még javában folyik.

444. szám. 1905. kg.

1-3

Árlejtési hirdetmény.

Palona község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a községben felépítendő község-ház, iskola és ezekhez tartozó melléképületek építési munkálatainak biztosítása végett 1905. évi ápril 26-án délelőtti 10 órakor Palona község-házánál nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók ezennel meghívottak.

Kikiáltási ár a költségvetésileg megállapított 38213 kor. 64 fillér; bánatpénz 10%.

Tervek, költségvetések és árlejtési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintés végett közszemlére ki vannak téve.

Palona, 1905 ápril 2.

Kugler Béla,
jegyző.

Hehnlinger József,
h. bíró.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító Temesváron. — MAG-, NÖVÉNY-, RÓZSA, FÁK- stb. nagytenyészet.
(Tenyészterület: 62 hold, 37 hektár.)

Magvából és virághagymákból a legjobbat. A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorfákat. A legszebb fenőféléket és cserjéket.

Képletekkel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen. Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve. Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben”, a legjobb kertészeti kézikönyv, ingyen mellékeltek. 8-10

Óriási szerencse Töröknel!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyerményt fizettünk ki nagybecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyerményt, és pedig:

a **602.000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,

a **400.000** koronás legnagyobb nyerményt a 83451. sz. sorsjegyre, továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000,** több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyerményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110.000** sorsjegyre **55.000** pénz-nyermény jut magyar osztálysorsjátékban ismét **55.000** korona hatalmas összeget és összesen **14 millió 459.000** sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. o. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencsését azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Ádám	982	Cecília	83156	Gellért	72630	János	82957	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	4143	Celestin	83519	Gereben	82840	Jenő	83245	Marcel	2881	Sama	7970
Adolár	12302	Dániel	2778	Gergely	83216	Jólan	2877	Margit	7280	Sandor	17763
Adolf	20422	Dávid	5637	Geza	2797	Jónás	7260	Mária	17707	Sari	22019
Agnes	22511	Dénes	12426	Gizella	5649	Jozsa	13230	Márkus	22514	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dezso	20983	Gusztáv	13151	Jozsef	21132	Mártha	24403	Szabostyén	24288
Aladár	28518	Domokos	23006	György	21145	Judith	25095	Martóné	24274	Simon	40746
Albert	44360	Dóra	24258	Gyozo	23018	Juliska	24558	Matild	40705	Szereza	57716
Alfred	53119	Dorotea	28529	Gyula	24268	Kálmán	40182	Matyas	56623	Taksony	59575
Alor	72613	Edith	56310	Hedwig	23633	Karolin	56572	Melánia	59564	Tamas	80973
Amália	82511	Ede	59159	Helena	56525	Karoly	56503	Monyhert	80019	Taszió	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henrietta	59167	Katinka	72645	Mihály	83006	Teras	83309
Andor	83505	Elek	82836	Henrik	72633	Kázmér	82959	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Elemér	83164	Hermann	82954	Kelemen	83246	Miksa	2890	Tihamér	8504
Anna	498	Emil	83520	Hermína	83217	Kelemen	83246	Milán	7288	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2799	Klára	2878	Mór	17738	Tivadar	22927
Aranka	20593	Endre	5641	Hubert	6313	Klötild	7266	Mario	22016	Tobias	24035
Armand	22514	Erno	12433	Hugo	13154	Kornelia	22902	Nándor	24011	Urban	24035
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valeria	40789
Arpád	28828	Erwin	23007	Ibolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	40745	Vazul	58014
Arthur	44389	Eva	21239	Iduska	21270	Lajos	40186	Oliver	57098	Vendel	59556
Aurél	59142	Erzsébet	29586	Ignao	20647	László	56678	Orbán	53586	Victor	80971
Attila	72615	Eszter	56471	Ilda	56552	Laura	56532	Oszkár	80458	Victoria	82047
Balázs	82826	Etel	59163	Iles	59168	Lazar	72076	Otto	83008	Vilbald	83302
Bálint	83145	Fabian	72625	Ima	72629	Lenart	82962	Odón	83281	Vilma	2900
Barnabás	83511	Félics	82837	Iona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	83215	Imre	83225	Leo	2879	Paula	7309	Vince	18655
Benedek	5498	Ferenc	83531	Inoc	2876	Leonia	7278	Petronella	17749	Virgil	22029
Bernat	12424	Flora	2792	Ipoly	6432	Lidia	17850	Peter	22017	Zoltan	24044
Berta	20978	Francoiska	5642	Iren	13223	Lipót	22609	Piroska	24017	Zsigmond	25155
Bertalan	22523	Frida	12435	Irna	21148	Lóránt	25100	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	32992	Lothár	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bodog	28886	Fülöp	23009	Izabella	21354	Lecine	46702	Regina	57286		
Bogdán	56273	Gabor	24263	Izidor	40463	Ludmilla	56687	Richard	59573		
Borbála	59145	Gabriella	29541	Iván	56556	Lutza	59556	Robert	80639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	59203	Malvin	73133	Rózsika	83020		
Bruno	82531	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfred	82975	Rudolf	83295		

Legnagyobb nyermény esetleg **1.000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 és még sok egyéb nyermény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3 —

1/2 " " " 3 — " " 6. — " " " 6 — " " 12 —

A sorsjegyeket *utánvétellel* vagy az *összeg előzetes beküldése* ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi április hó 23-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték üzletei:

Központ: *Teréz körút 46 a. I. fiók: Váci-körút 4 a. II. fiók: Museum-körút 11 a.*
III. fiók: *Erzsébet-körút 51 a.*

1-6

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság **a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk** mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jég-biztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára. Ügynökségek: Szabadkán: Délvidéki Takarékpénztár; Bácsalmáson: Rosenberg A.; Ujvidéken: Központi Hitelintézet; Zomborban: Bárany Lipót és fia.

Cséplésre,

esetleg gépjávitásra is ajánlkozik

LÜKŐ ISTVÁN gépész

1-2 Temes-Moravicza.

427—1905. szám.

Militics község előljároságától.

Hirdetmény.

Militics község előljárosága részéről közhírré tétetik, hogy a **községi nagyvendéglő** folyó évi április hó 13-án d. u. 2 órakor Militicsen a község-házánál megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján 1905. évi május hó 1-én kezdődő egymás után 3 évre azaz 1908. évi április 30-áig a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 800 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatalba hivatalos órák alatt betekintheők.

Militicsen, 1905. márczius 23-án.

Bene István, Ditjo József,
jegyző. 3-3 bíró.

„SZINHÁZ és ÉLET”

a legszebb magyar hetilap,

megjelen minden szombaton. Egyes szám 24 fill.

Felelős szerkesztő: LENKEI LAJOS.

A vállalat igazgatója: LENKEI ZSIGMOND.

600 oldal! Több mint 1000 kép!

Szenzáció szép „A Színház” félévi bekötési táblája! Diszes vászonkötésben kapható 1 kor. 80 fillért a kiadóhivatalban, (20 fillér szállítási díj, ha postai kézbesítés kívántatik.)

Gyönyörű „A Színház” félévének diszes kötete 600 oldalnyi terjedelemben. 33 füzet, több mint 1000 eredeti képpel, gyönyörű kötésben 5 korona.

Az európai és különösen a magyar színházi év eseményeinek krónikája.

Uj előfizetők négy koronáért kapják meg. — Nem szabad egy család könyvtárából sem hiányoznia.

Megrendelhető: a „Színház és Élet” kiadóhivatalában Budapest, VIII. Baross u. 59 sz. és az összes hazai könyvkereskedésekben. 21—

1009 sz. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Jánoshalmán lemondás folytán megüresedett, évi 400—400 korona fizetéssel javadalmazott 2 gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk, s felhívjuk az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kérvényüket 1905. évi május 1-ig alulírott előljároságnál nyujtsák be.

A megválasztott rendőr az előirt ruházatot sajátjából köteles beszerezni, míg a fölszerelést a község adja.

Jánoshalmán, 1905. évi április 10-én.

Kopeczky Győző, Komáromi Gergely,
jegyző. 1-2 bíró.

Eladó tűzoltó sisakok

A zentai önkéntes tűzoltó testületnél 48 db kiselejtezett legénységi sisak, 2 drb nickel sisak, 10 drb kocsiaklya és egy nagy dob jutányos áron eladó.

1-2

1491—1905 kig. sz.

1-2

Pályázati hirdetmény.

Sajkáslak községében rendszeresített **írnok-végrehajtói állásra** pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. évi **április hó 25-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Az állás évi javadalmazása 600 korona készpénz.

Titelen, 1905. évi április hó 7-én.

Szemző János
főszolgabíró.

1386—1905. kig. sz.

1-2

Pályázati hirdetmény.

Zsabya községben üresedésben levő és évi 720 korona fizetéssel egybekötött **írnoki állásra** pályázatot hirdetek és felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi **április hó 25-éig** nyujtsák be.

Zsabyán, 1905. évi április hó 7.

Nikolits Izidor
főszolgabíró.

1645—1905. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szilbács községben lemondás folytán üresedésben levő évi 600 korona javadalmazással egybekötött havi előleges részletekben felvehető **írnoki állásra** pályázatot nyitok és felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy felszerelt kérvényeiket **április hó 20-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Palánkán, 1905. április hó 5-én.

Hipp Dezső
főszolgabíró.

404—1905. szám.

Militics község előljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye hódási járásbeli Militics községben lemondás folytán üresedésbe jött **gyalogrendőri állásra** pályázat hirdetetik.

Az állással egybekötött javadalom a községi pénztárból utólagosan havi egyenlő részletekben kifizetendő évi 480 korona készpénz, a rubázatot a megválasztandó rendőr, míg a felszerelést a község tartozik beszerezni.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az érvényben levő rendőrségi szabályrendeletben előírt kellekekkel igazolt kérvényeiket **1905. évi április 15-ig** eme előljárásnál annál is inkább nyujtsák be, mert későbbben beérkező kérvény figyelembe vétetni nem fog.

Megjegyeztetik, hogy kiszolgált esendőrok előnyben fognak részesülni.

Militicsen, 1905 márczius 20-án.

Bene István, Dítjo József,
jegyző. bíró.

Szőlővessző

A világhírű

Delaware

adja a legjobb bort. Oltani, permetezni nem kell. A phylloxerának ellen áll!! Leírását ingyen küldöm meg barkinek. Nagy mennyiségű Delaware szőlőoltvány eladás.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felső-Szeged. 10—15

Lugas-vesszők 20 db. két óriással csak 10 kor.

Manhold Kálmán, Kula.

Bácsme gyének a Teleska magaslatán fekvő jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokványminőségű, minden alanyon sima és gyökeres zöldoltvány. 2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem. Kívánatra névjegyzékét küldök. 3. Alma, körte, barack és kajszin-lák, 1, 2, 3 éves oltványok, a legjobb fajokban. 4. Gleditsia élősvény és a minden mást felülmuló

Maclura Aurentiaca élősvény, amelynek gyökerei nem sarjadanak, tövisei igen sűrűek, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.

Szíves megkereséseket kér Manhold Kálmán. — Rácz György szőlőkezelőségének bérlete. 9—12

Eladó

300,000 portális és Rupestris Monticola sima vessző I. osztályu, szokványminőségben, ezre 20 kor. — Ugyiszintén eladó Portalis és Monticola alanyon vegyes bő bortermő fajú két éves gyökeres zöld-oltvány, ezre 150 kor. sima zöld-oltvány, ezre 80 kor. II. oszt. Portális sima vesszőnek ezre 9 kor. 10-10

Velimirovits Sándor tanító, Bácsföldvár.

Állandóan dus választék
Erdélyi jármosökrök

valamint 1 és 2 éves

Erdélyi tinókból

a szépiaki bér gazdaságban, Szamosujvár vasút-állomástól 20 perez távolságra. Körülményes

felvilágosítást készséggel ad:

Alexa Miklós SZAMOSUJVÁRT
(Szolnok-Dobokamegye)

14 40

1238. 1905.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Katymár községben üresedésben levő községi **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik pályázni szándékoznak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. é. április hó 12-ig nyujtsák be, mert az el-
késve érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A községi segédjegyzői állás javadalmazása, havi előleges részletekben kifizetendő 800 korona készpénzfizetés.

Bácsalmás, 1905. márczius hó 28.

Szutrély Lipót,
főszolgabíró.

KISSLING RUDOLF és FIA

Az összes világításhoz szükségelt csil-
lárok, falikarok, menyezetvilágítások
gyártása és dusan felszerelt gyári rak-
tára, egyszerű és ornamentikai művészi
kivitelben.

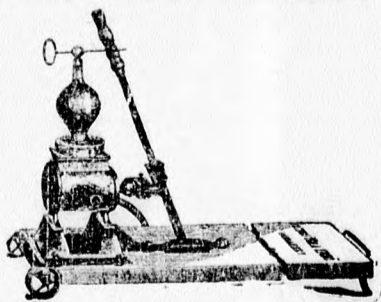
Speciális költségvetés, rajz, modell, fénykép reproductió,
mindenkor a tisztelt közönségnek rendelkezésére áll és készséggel adunk bármilyen felvilágosítást.

Központi iroda és raktár:

Gyár:

Budapest, VI. Podmanicky-u. 31. Budapest, VI. Jász-u. 5.

KISSLING RUDOLF és FIA.

Borszivattyúk és

borszűrők

valamint az összes pinczefelszerelési cikkek, nevezetesen:

Amerikai GUMI-TÖMLŐK,
rézesapok, borlefejtő edények, szellőzők, bormérők.
Palaczkmosó, palaczköltő, dugaszoló és kupakoló gépek.
Parafadugók, ónkupakok, palaczkok!

Schottola Ernő cégnél

BUDAPEST, VI., Foneziér-palota.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALFA-SEPARATOR RÉSZV.-TÁRSASÁG BUDAPESTEN

VI. LOMB-UTCZA 11.

Tejgazdasági gépgyár.

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.
Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzék, tervek és költségvetések díjmentesen.
Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 600 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 60 000 darab

RADITS LŐRINCZ PÉCSETT

1884. óta fennálló kádár-telepe.
A kor követelményeinek megfelelőleg gazdagon felszerelt műhelyével és nagy dongafa-raktárával

versenyen fölül áll.

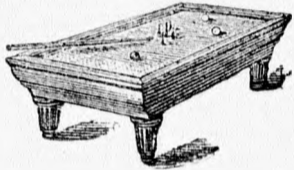
A legkitünőbb anyagból készít

boros, sörös és szesz hordókat,

lajtákat, kádákat a legkisebbtől a legnagyobbig, bármilyen mennyiségben, gyorsan, pontosan, lelkiismeretes kiszolgálás mellett a lehető legjutányosabb áron.

Elvállal úgy magános, mint üzleti vagy **Uradalmi pinczoberendezéseket,** javításokat s minden e szakmába vágó munkát.

Kész hordókban állandó raktár.
Meghívásra bárhol megjelen.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep,
SZEGED, Boldogasszony-sugarat 58. sz

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.

Védjegy.

A Zalathnai kénkovand-ipar
részvény-társaság

Brassói kénsav-
és műtrágya-gyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű

műtrágyáit

i.e. a gazdaközönség becses figyelmébe.
Ajánlatokkal készséggel szolgál a

KÖZPONTI IRODA

Budapest,
IV. Mária Valéria utca 7.

Legújabb rendszerű

SZÉNSAVAS-

bor- és sörkímérő-készülékek, fűdőkészülékek, (föltűnést keltő gyógyeredményekkel) hűtő- és jéggyártógépek és telepek, szikrizgyártógépek, teljes berendezések és az összes e szakmába vágó szükségleti cikkek, továbbá fémárak, nevezetesen pincefőlszerelési cikkek, staniol palackkupakok kaphatók jótállás mellett, kitünő minőségben.

Dr. Wagner és Társai

egyesült gyárak, mint betéti társaság

Budapest, IX., Tinódy-u. 3. Bécs, XVIII.

Tömeggyártás, tehát olcsó árak. — Kedvező fizetési feltételek.

Képes árjegyzék a gyár bármely osztályából ingyen és bérmentve küldetik.

Nagyobb vidéki városokban jártas képviselők kerestetnek.

A „Lóhere“ védjegyű THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény, kertivetemény alá, valamint rétet és legelő, főleg komló és szőlőkre.

Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyázási kísérletek alkalmával, kizárólag kitünő eredményt mutatott fel.

Csak a „Lóhere“ védjegyű thomassalak származik a csehországi Thomasművekből.

A „Lóhere“ védjegy kezességet nyújt az áru föltétlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.

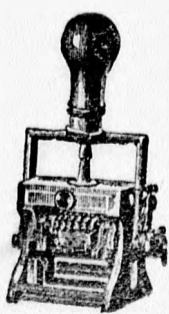
Árajánlatok, szakíratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Csehországi Thomasművek eladási Irodája,

Bécs.

Vezérképviselője Magyarországon:

LÁSZLÓ MARCZELL, Budapest, VI. Teréz-körút 22.

Hivatalos

bélyegzőket, pecsénymókat, keletbélyegzőt, számozó gépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGO vésnök

Budapest, VI. Vaczi körút 17. sz.

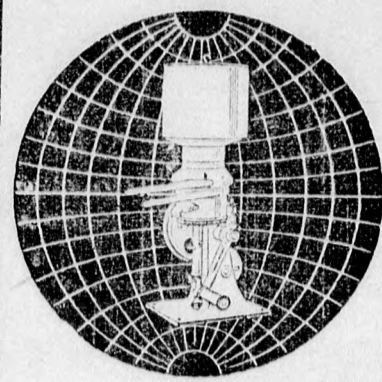
A Bácsmegegyi

Gazdaszövetség szállítja.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

Fontos a tejgazdaságban a GLOBE SEPARATOR.

Teljes tejszövetkezeti berendezések, kézierő- és turbina hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajgyártáshoz.

Legelőnyösebben szállít az Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár

FUCHS és SCHLICHTER

BUDAPEST, VI. Jász-utca, 7. sz.

Árjegyzék, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

Vaj kivétel! Friss vaját és túrót évi kötés mellett minden mennyiségben a legmagasabb áron átveszünk.

Vasuti menetrend.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7, 12 órákor és délután 1.15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 2.25 és 6.51 órákor és d. u. 3.51 óra.

Ujvidékről Zomborba reggel 2.45 és 7.55 órákor és d. u. 1.45 órákor.

Zomborból Bajára reggel 7.05 órákor és d. u. 12.57 és 4.05 órákor.

Ujvidékről Títre reggel 6.37 és d. u. 5.10 órákor.

Títről Ujvidékre reggel 3.32 és d. u. 1 órákor.

Hegyes-Eketehegyről Palánkára reggel 6.59 és d. u. 7.10 órákor.

Palánkáról Hegyes-Eketehegyre reggel 2.55 és d. u. 2.45 órákor.

Szabadkáról Obecsére reggel 4.40 és d. u. 1.30 órákor.

Obecséről Szabadkára reggel 4.10 és d. u. 1.10 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, d. u. 2.02, 6.10 (gyors) és 6.25 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 4.40, 8.17, 11.27 és d. u. 8.40 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4.50, d. u. 1.47 és 6.43 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 7.17, 10.32, és d. u. 7.43 órákor.

Obecséről Ujvidékre reggel 4.40, 9.50 és d. u. 4.25 órákor.

Ujvidékről Obecsére reggel 4.15, 8.55 és d. u. 5 órákor.

Budapestről Szabadkára reggel 7 (gyors) 7.15 és d. u. 2.40 (gyors), 3.10, 10.10 órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 5.05, 10.01 (gyors), 1.56, 6.05 (gyors) és 11.50 órákor.

20—

Szuperfoszfátot

STASSFURTI KAINITOT

szavatolt 12.4% tiszta káli — 23—24% kén-savas káli tartalommal

Stassfurti káli trágyasót

szavatolt 40% tiszta káli — 74—76% kén-savas káli tartalommal

kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű műtrágyaféléket, azonkívül rézgálicsot (98—99%) elismert

kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

Műtrágya, kénsav és vegyi ipar
részvénytársaság

Budapest, V., Fürdő-utca 8.